

Fågelholkar

Hur gör jag?

- För att både vuxna fåglar och ungar ska kunna klättra utan att halka är det bra att använda ohyvlat virke. Virket ska vara obehandlat så att fåglarna inte påverkas av skadliga kemikalier.
- Borra ingångshålet lite snett uppåt och inåt för att förhindra att regnvatten rinner in i holken. För att undvika att fukt tränger in och orsakar rötangrepp kan du klä taket med tjärpapp.
- Fäst framstycket med spik endast längst upp, så att du kan öppna holken i nedkant och lätt rensa den vid behov. Tornseglarholken fäster du i ena kanten och öppnar åt sidan.
- Tänk på att välja holk efter de fågelarter du vill gynna och det område där den ska sitta. Till exempel så passar knipa-holkar bäst nära vatten och holkar för kattuggla nära ett skogsparti. Sätt inte upp en tornfalksholk om det finns sällsynta markhäckande fåglar i närheten.
- Fåglarna bryr sig inte om i vilket väderstreck holken sitter åt, däremot ska den inte placeras i direkt sol.
- Placera holkarna på lämpliga platser i trädgården, på träd eller husväggar. Undvik att spika direkt i träd. Genom att spika fast tvärsålar på holkens baksida kan du hänga upp holken i exempelvis en grenklyka. Placera holken så pass högt att katter inte kommer åt den.
- Medan starar, gråsparvar, pilfinkar, kajor, svalor och tornseglare gärna bor nära varandra vill andra fåglar ha ett betydligt större avstånd till närmaste holk.

I denna receptsamling hittar du ritningar på holkar som passar trädkrypare, kattuggla, grå flugsnappare, hussvala, tornseglare och den typ av holk som passar flera olika fåglar. Varje ritning finns på ett enskilt blad.

Vilka arter hittar jag här?

Tro det eller ej, många av våra vanliga fåglar har svårt att hitta någonstans att bo. Detta gäller alla fåglar som gillar att bo i hålträd. Det kan vara allt från stora fåglar som kattuggla, till de allra minsta som trädkrypare. Ihåliga träd är en bristvara ute i naturen och när fåglarna tvingas häcka på mindre bra ställen är risken större att ägg eller ungar blir uppätta av andra djur.

Även tornseglare har svårt att hitta boplats. Förr byggde de sina bon under och i tegeltak på lador och bostadshus. Men med dagens sätt att bygga hus och lägga om tak för att få en effektivare energiförbrukning så har tornseglarna inte längre plats för sina bon.

För att hjälpa fåglar att hitta bra boplatser kan du bygga en fågelholk. Utöver den vanliga typen av fågelholk som passar de flesta gäster, finns det flera olika typer av skraddarsydd holkar beroende på vilken fågel du vill ha som gäst. Holkarna kan även fungera som övernattningsutrymmen för de fåglar som stannar kvar över vintern.

Kattugglan ser gärna att du bygger en stor specialholk som den kan bo i.

Grå flugsnappare vill ha specialboende.

Svartvit flugsnappare trivs i helt vanliga holkar.

Länsstyrelsen Västmanland, november 2021 Foto: Kerstin Alvinge, Markus Rehnberg och Ulrika Mogren